

The Norwegian Council for Southern Africa
Lakkegt. 19-21
0187 Oslo 1
Norway

Postgiro: 5 31 71 28
Bankgiro: 9001.22.57952
Telefon: (02) 19 12 02
Telegr.adr.: MAYIBUYE
Telex: 72400 fotex n
Att.: Mayibuye, Norway
Telefax: 67 14 57

14 JULI 1988

Referat fra møte i Sentralstyret 5.7.88

Til stede: Leif John Fosse (boikottutvalget), Monica Schanche, Runar Malkenes, Bo Brekke, Reidar Andestad, Monika Wikhaug Komane, Monica Kastet, Anne Mari Dale, Gunnar Holm, Morten Berrefjord, Inger Sjønnesen, Øystein Gudim (boikottutvalget), Per Skau, Thorbjørn Lillemoen, Ellisiv Taraldset, Jørn Riise, Helle Berggrav Hansen, Marte Schjønberg, Anne Brit Lindsøe (sekr.)

Forfall : Sjurd Tveit, Jo Randen, Per Åsmund Omholt, Berit Hagen Agøy, Roger Avenstrup, Svein Erling Jensen, Andrew Kroglund.

1. Protokoller

- Referat fra AU-møte 20.6, 21.6, 28.6: Godkjent.
- Referat fra sentralstyremøte 21.6: Godkjent.
Kommentar: Det bør også nevnes at kalender-gruppa i Oslo lokallag arrangerte en kunstutstilling med bilder fra Soweto samtidig med markeringen av Soweto-dagen i Det norske Teater.

2. Referater

- Jørn informerte om at han har hatt møte med en advokat fra Sør-Afrika, og at han har hatt møte med Kaare Sandegren (internasjonal avdeling i LO) om videre samarbeid mellom int.avd. og FsA og om fagforeningsarbeid i Sør-Afrika.

3. Gjennomgang av boikottarbeidet

- Øystein innledet, og han vil lage et notat om ståa i dag og hva som bør prioriteres framover.

Øystein konsentrerte sitt innlegg omkring følgende punkter:

1. Norsk boikott-praksis
2. Oljeselskapene og boikotten mot dem
3. Div. andre boikottsaker

1. Problemene med norsk boikottpraksis

Handelen med Sør-Afrika ser ut til å ha økt. Når det gjelder de selskapene som har fått dispensasjon, er det særlig viktig å følge opp i forhold til Veritas, slik at selskapet ikke nå får forlenget sin dispensasjon. Elkem er også viktig, men det er et spørsmål hva som bør prioriteres å arbeide videre med.

Når det gjelder FsAs anmeldelser av brudd på boikottloven, har vi sett at politiet henlegger alle saker. Det bør diskuteres hvordan vi kan følge opp her og hvor mye arbeid vi skal bruke på å anmelde brudd på loven.

Da boikottloven ble vedtatt i fjor, ble det bestemt at Stortinget skulle ta loven opp til vurdering etter ett år. Nå er det gått ett år, og FsA må prøve å få reist debatten om loven igjen.

Annen skipsfart/bulkfart er økonomisk større enn oljefrakten. FsA bør drive etterforskning på dette området og særlig konsentrere arbeidet om selskapene Thor Dahl, Bergesen og Odfjell og Westfall Larsen. Når det gjelder oljefrakt, er det først og fremst Bergesen og Mosvold som er interessante.

Shipping Research Bureaus neste rapport, som kommer i september, viser at Rederiforbundets tall på frakt til Sør-Afrika har vært altfor lave.

Konklusjon: Smutthullene i loven er mange og alle anmeldelser blir henlagt. FsA må diskutere hvordan vi kan følge opp og hvilke saker som bør prioriteres.

2. Oljeselskapene og boikotten mot dem

Her må vi konstatere en tilbakegang: Både Oslo og Trondheim er gått tilbake på sine tidligere boikottvedtak, og Idrettsforbundet tillater sponsorvirksomhet.

Det kan være et spørsmål om vi bør legge om boikotten. Som et eksempel kan nevnes at ISAK (Isolera Sydafrika Komiteen) i Sverige har gått over til total konsumentboikott. Men det bør diskuteres nøye om vi skal legge oss på samme linje, for det er helt klart at det vil by på problemer mange steder i landet hvor det ikke finnes noe alternativ til f.eks. Shell. Vi må også drøfte om vi skal gå bort fra den avtalen vi tidligere har inngått med de privateide Shell-stasjonene. I første omgang bør disse stasjonene få flere plakater til å henge opp på stasjonene (på plakatene står det at denne stasjonen støtter kravet

Landsomfattende organisasjoner tilsluttet Fellestrådet for det sørlige Afrika (Member organizations):

Arbeidernes Kommunistparti (m-l), Arbeidernes Ungdomsfylking, Det Liberale Folkepartis Ungdom, Det Norske Studentersamfunn, Forbundet Frie Fotografer, Framfylkingen, IOGT, Kristelig Folkepartis Ungdom, Namibiaforeningen, Noregs Ungdomslag, Norges Bygdeungdomslag, Norges Fredskorps-samband, Norges Godtemplar Ungdomsforbund, Norges Kommunistiske Parti, Norges Kommunistiske Ungdomsforbund, Norges Kristelige Studenterforbund, Norges Kristelige Ungdomsforbund, Norges Unge Venstre, Norsk Arbeidsmandsforbund, Norsk Ballettforbund, Norsk Ergoterapeut Forbund, Norsk Forbund for Arbeidsledere og Tekniske Funksjonærer, Norsk Grafisk Forbund, Norsk Kjemisk Industriarbeiderforbund, Norsk Kvinneforbund, Norsk Musikerforbund, Norsk Oversetterforening, Norsk Skuespillerforbund, Norsk Sosisonomforbund, Norsk Studentunion, Norske Arkitekters Landsforbund, Norske Dramatikeres Forbund, Redd Barna, Rød Ungdom, Senterungdommens Landsforbund, Skolenes Landsforbund, Sosialistisk Ungdom, Sosialistisk Venstreparti, Unge Norske Katolikkers Forbund, Unge Pionerer.

om at Shell skal trekke seg ut av Sør-Afrika, og de stasjonene som har slike plakater blir ikke boikottet). Mediaoppmerksomheten omkring Shell/oljeboikotten er nå dalende.

3. Div. andre boikottsaker

Disse sakene bør ikke prioriteres så høyt som pkt. 1 og 2.

Når det gjelder kulturboikotten, vil trolig film- og videomarkedet etterhvert bli viktigere. Det er fremdeles ikke kommet klare retningslinjer verken fra ANC eller FN m.h.t. kulturboikotten, noe som av og til skaper problemer for oss.

Saker i tilknytning til idrettsboikotten dukker opp med jevne mellomrom, men disse sakene bør ikke prioriteres.

AAM (Anti Apartheid Movement) i England har satset på gullboikotten, som går ut på å få myndighetene til å selge av sin gullbeholdning slik at markedsprisen synker, noe som vil påvirke Sør-Afrikas økonomi.

Etter Øysteins innledning ble det åpnet for debatt. Nedenfor er referert en del av de synspunktene som kom fram:

- FsA bør prioritere boikott av skipsfarten og prøve å få fram tall fra UD's utenriksavdeling. Når det gjelder Shell-boikotten, er det svært viktig at vi har medlemsorganisasjonene med oss dersom vi skal legge om strategien.
- Det er lett å få gjennomslag i media for boikottsaker, men en ny strategi for olje-boikotten må likevel forberedes grundig. Dersom man velger å utvide boikotten til forbruker-boikott, bør kampanjen konsentreres om Shell.
- I en strategi-debatt må vi tenke på hvilke tiltak som har størst virkning overfor Sør-Afrika. En forbrukerboikott vil kanskje ramme hardere i Norge enn Sør-Afrika, derfor bør vi være skeptiske til forbrukerboikott. Oljefrakten er viktigere å få stoppet.
- Et viktig tiltak i boikotten vil være å blinke ut større bedrifter/institusjoner som er faste Shell-forbrukere og prøve å få dem til å slutte å handle med Shell. Viktige støttespillere i denne strategien vil være klubbene ved bedriftene. Denne strategien har trolig større virkning enn forbrukerboikott. Flere talere mente dette var en god ide.
- Når det gjelder forholdet til kommunene, kan vi vente med en ny henvendelse til kampanjen overfor bedriftene er kommet igang.
- FsA har stått ganske alene om boikotten mot Shell. Det er viktig å få flere organisasjoner involvert i kampanjen.

- FsA bør kanskje lansere en positiv "Kjøp apartheid-fri olje"-kampanje? Denne ideen møtte en del skepsis ut fra synspunktet at det ikke er FsA's oppgave å reklamere for noe oljeselskap.
- FsA bør arbeide videre med saker som gjelder tildeling av konsesjoner i Nordsjøen.
- Når det gjelder boikottloven, bør vi prøve å ta opp saken igjen. Men i og med at Stortinget nå har ferie kan dette ikke skje før i oktober.
- Kulturboikotten er vanskelig. Det er varierende praksis i ulike land og ingen klare retningslinjer. Filmer og videoer selges gjennom diverse selskaper ofte fra 3.land, og det er vanskelig å kartlegge hvilke filmer/videoer som kommer fra Sør-Afrika.
- For å kunne følge opp boikottarbeidet på en skikkelig måte er det svært viktig å få flere medlemmer i boikottutvalget.
- Det er vanskelig å få fram tall på omfanget av frakt til Sør-Afrika, men noe finnes i Ot.prp.nr. 14.
- 18.juli er Mandela 70 år, 19.juli er det bestemt at Sharpeville Six skal henges, 20.juli er det ett år siden boikottloven trådte i kraft. En markering av disse dagene bør samordnes.

4. Gjennomgang av prosjektarbeidet

- Ellisiv, Monika WK og Morten informerte om FsA's prosjektarbeid: Første prosjekt startet i 1984. Det går ut på å rekruttere lærere til videregående skoler i Zimbabwe. For tiden er det 5 lærere ute, på det meste har det vært 6. Lærerne ansettes og får ordinær lønn av myndighetene i Zimbabwe, FsA gir div. tillegg. Lærerne går på NORAD-kurs før de reiser. Prosjektet er 80% NORAD-finansiert, mens FsA har en egenandel på 20%. Bakgrunnen for å starte opp prosjektarbeid i Zimbabwe, var at FsA ønsket å følge opp solidaritetsarbeidet etter frigjøringen.

Etterhvert er prosjektarbeidet blitt utvidet. Nå er både faglig utvalg og kvinneutvalget involvert i prosjektarbeid. Dessuten har FsA fått Operasjon Dagsverk i 1988 og vi er med på TV-innsamlingen i 1989.

Operasjon Dagsverk skal gå til følgende prosjekter:

1. Rehabilitering av skoler i Maputo, Mosambik i samarbeid med Ministry of Education. Administreres av FsA.
2. Utbygging av et landbruks/treningssenter utenfor Maputo i samarbeid med ungdomsorganisasjonen OJM. Administreres av FsA. Gjelder både opplæring av ungdom og alfabetiseringsprogram.

14 JULI 1988

AU-møte 12.7.88

Til stede: Sjurd, Ellisiv, Anne Brit(sekr.)

1. Protokoll

- Referat fra AU-møte 5.7: Godkjent.

2. Post

- World Campaign: Vedr. salg av "multi-sensor platform" fra Vest-Tyskland til Sør-Afrika.
Til informasjon.
- LNU: Info om musikk laget av sør-afrikanske musikere. Platen kan fås i Sverige. Det planlegges en turne til høsten/vinteren.
Anne Brit innhenter mer info fra AGIS/ISAK + drøfter saken med boikottutv
- Stavanger lærarhøgskole: Søknad om støtte til lærerseminar med Andre Brink høsten 88.
Anne Brit drøfter saken med boikottutv. og svarer på henvendelsen.
- Henvendelse fra lokallagene i FSA: Ber om at kontaktordningen med lokallagene blir fulgt opp. De ønsker også i større grad å benytte Afrika Informasjon som debattorgan.
Anne Brit svarer.
- Gyldendal: Kontrakten med Tore Linne Eriksen vedr. boka Ingen tårer... oversendt.
Til orientering.
- Namibiaforeningen: Referat fra styremøte 28.juni.
Oversendes prosjektutvalget.
- Siviltjenesteadm. Dillingøy: Vår sivilarbeider Sindre har fått innvilget sin søknad om brudd i tjenesten grunnet utdannelse. Hans siste tjenstedag er 31.aug.
Til orientering. Anne Brit kontakter Dillingøy for ny tildeling.
- OECD: Ønsker en oppdatering av info om NGOs som driver prosjektarbeid. Spørsmålsskjema medsendt.
Anne Brit svarer.
- ISAK(Isolera Sydafrika Kommitten i Sverige): Div. info om Shell-boikotten og Sharpeville Six.
Oversendes boikottutvalget.
- Kirsten Hanssen, Harstad lokallag: Informerer om arbeidet med å opprette vennskapsby-prosjekt mellom Harstad og en by i Mosambik.
Oversendes Jørn.

- EELAK (Isolate South Africa Campaign i Finland): Vedr. oppfølging av boikotten i Finland.
Oversendes Sjurd + boikottutvalget til orientering.
- Tor Hagemann(mangeårig medlem i FSA): Har innvendinger mot at FSA går bastant ut mot Elkem og importen av mangan fra Sør-Afrika.
Oversendes Øystein Gudim.
- AUF, Erling Rimestad: Info om kampanje på juridisk fakultet til støtte for Legal Resources Center i Durban, hentet fra Stud.Jur., juristforeningens blad.
Oversendes Monika WK
- DUH: Invitasjon til seminar om global informasjon 25.-27.sept. i Rauland. AU foreslår at Runar reiser.
- Finansdepartementet: Oversendt NOU 1988: 17 frivillinge organisasjoner. Ber om høringsuttalelse.Frist 15.okt.
Oversendes organisasjonsutvalget.

3. Referater

- Kontoret har nå fått memorandum vedr. Sharpeville Six utarbeidet av de dømtes advokat Prakesh Diar.

4. Saker

- OD trenger hjelp til å finne slagord til sin plakatserie. Hovedparolen er "Utdanning mot Apartheid". OD har selv foreslått parolen "Framtida er Svart for Sør-Afrika", men den har vi gått imot.
Saken drøftes på neste AU. Forslag mottas med takk.
- Det er nå avklart at Runar velger ikke å reise til Zambia, og han vil derfor komme tilbake til FSA i sin faste stilling fra 1.okt. Runar foreslår at studiesekretærstillingen brukes til oppfølging av OD, og at Andrew Kroglund tilbys denne stillingen. I oktober vil både Runar og Andrew være ansatt på kontoret som info-sekretær. Saken oversendes org.utvalget til drøfting.
- Når det gjelder markeringen av Mandelas 70 års dag, Sharpeville Six og boikottloven 1 år, er følgende klart: Det blir stand på Karl Johan hele juli med salg av Tore Linne Eriksens bok. 17.juli blir det solidaritetskonsert på Rockefeller. Protestbrev vedr. Sharpeville Six til Botha er sendt.

(Nå er det klart at hengingen av Sharpeville Six er utsatt på ubestemt tid. Etter AU-møtet har jeg avtalt med Sjurð at han holder appell på konserten på Rockefeller der han tar opp Sharpeville Six og boikottloven.) På AU-møtet ble vi enige om å arrangere et møte i Spikersuppa 19.juli dersom Sharpeville Six ble hengt. I og med at de ikke blir det, legger vi markeringen til Rockefeller.

- Andrew Kroglund har ønsket at vi arrangerer en pressekonferanse på Fornebu når han og OD-delegasjonen kommer hjem fra det sørlige Afrika. AU mener at en evt. pressekonferanse bør finne sted noe senere, slik at sakene som skal legges fram kan bli drøftet i AU først.

Anne Brit gir beskjed til Andrew.

- Saker som må følges opp i løpet av sommeren:
OD, Mosambik Kampanjen, organisasjonskonferansen, studiesirkel, studiesekretær, informasjon om merkedager til lokallagene, nordisk solidaritetsmøte i Oslo i løpet av høsten (tema må drøftes og det må sendes ut invitasjoner ganske snart).
Sakene oversendes org.utvalget til drøfting.
- Sjurð setter opp forslag til revidert budsjett, som drøftes på neste sentralstyremøte.

5. Evt.

- Vi trenger en ekstra telefon og en ny skrivemaskin på kontoret. Anne Brit og Sjurð drøfter saken når priser er innhentet.

3. Rekruttering av lærere til lærerskolene i Zimbabwe. Adm. av FSA.
4. Opplæringsprogram i Sør-Afrika i samarbeid med SAYCO (South African Youth Congress) og NECC (National Education Crises Committee). Administreres av SAIH.
5. Barnehageprogram i Angola for SWAPO. Administreres av Namibiaforeningen.

Ellers samarbeider FSA med Fredkorpskontoret i NORAD om rekruttering av FKere til ANC's sentre i Dakawa og Mazimbu i Tanzania.

FSA/faglig utvalg arbeider med et trykkeriprojekt for ANC i Zambia, kvinneutvalget arbeider med TV-aksjonen -89. Pengene fra innsamlingen skal gå til 2 ANC-prosjekter, et treningssenter og kontorlokaler for ANC's kvinnesekretariat, og til et SWAPO-prosjekt.

3 stipendiater fra ANC har vært i Norges Bank. Stipendiene ble finansiert av UD. Her arbeides det med en oppfølging.

FSA har lenge strevd med økonomien når det gjelder lærerprosjektet. Derfor er det nå bl.a. satt igang faddervirksomhet. Faglig utvalg og lokallagene har også gjort en god innsats. Økonomiarbeidet for dette prosjektet må drøftes videre. Men det er i alle fall klart at lokallagene fortsatt må drive prosjekt-innsamling skal vi kunne dekke våre 20% av kostnadene.

I løpet av neste år får vi en 10-dobling av budsjettet for prosjektvirksomheten. Det sier noe om hvor mye denne delen av FsAs arbeid har vokst.

Etter innledningen ble det åpnet for debatt om prosjektarbeidet. En del av synspunktene er referert nedenfor:

- Da det ble diskutert om FSA skulle starte prosjektvirksomhet, var enkelte skeptiske til at FSA skulle bli "et nyee NORAD". Dette er viktig å ha med seg videre; FsAs målsetting er å drive prosjektarbeid for å utdype/forbedre informasjonsarbeidet + følge opp solidaritetsarbeidet. FSA er ikke primært en prosjektorganisasjon. Prosjektarbeidet skal tjene til å styrke informasjonsarbeidet og det politiske arbeidet.
- Det ble også drøftet om prosjektvirksomheten bør skilles ut som en egen avdeling i FSA i og med den store økningen i virksomheten. Men dette var det delte meninger om. Det ble påpekt at det er viktig at prosjektarbeidet er integrert i hele FsAs virksomhet men at man bør drøfte koordineringen og styringen av prosjektarbeidet. Det bør også drøftes hvor stor del av virksomheten som skal være prosjektarbeid.

- Med TV-innsamlingen får FSA igjen store muligheter til å markedsføre organisasjonen.
- Det er behov for å klargjøre retningslinjene: Hvor stor myndighet skal prosjektutvalget ha og hvor mye skal AU/sentralstyret styre prosjektene. Det ble uttrykt skepsis til en profesjonalisering som kan føre til at FSA blir et mini-NORAD. Sentralstyret bør ha det overordnede ansvar. Når det gjelder ansvars- og arbeidsfordeling, er diskusjonen om dette allerede igang i AU og prosjektutvalget. Debatten vil fortsette i sentralstyret når det foreligger et forslag fra AU.
- Dersom man velger å skille ut prosjektarbeidet i en egen avdeling, er det også viktig å tenke gjennom finansieringen.

5. Gjennomgang av informasjonsarbeidet

- Runar la fram et notat om informasjonsarbeidet i FSA. Notatet ble delt ut til sentralstyremedlemmene. Synspunkter som kom fram i debatten:
  - Salg av materiell har gått ned i 1987. Vi har mye bra å tilby, derfor bør vi bl.a. markedsføre vårt materiell bedre overfor medlemsorg. og LO. Særlig bør vi ha en salgsoffensiv på Tore Linne Eriksens bok. Det samme gjelder Afrika Informasjon. Salg av materiell bør være organisasjonsutvalgets oppgave.
  - Det er viktig at vi ivaretar rollen som ekspert på det sørlige Afrika. Derfor bør vi jevnlig søke om studietur til det sørlige Afrika for sentrale personer, og vi bør ha mediakurs, slik at flere lettere kan delta i debatt i pressen.
  - Når det gjelder arbeidsoppgaver for informasjonssekretæren, bør kontakt med pressen, Afrika Informasjon og Nyheter fra det sørlige Afrika prioriteres. Oppbygging av informasjons-bank bør overlates til mediautvalget.

6. Evt.

- Ingen saker til evt.

NELSON MANDELA-'70 ÅR FØDSELSDAGS SELSKAP

SØNDAG 17. JULI

KL. 21.00-04.00

BILLETTPRIS KR. 60

LIVE MUSIC
&
DISCO

Rockefeller
music hall-oslo

ARR:

AFRICAN NATIONAL
CONGRESS

Fellesrådet for
det sørlige Afrika

ANTI RASISTISK
SENTER